

The image features four women standing in a row against a dark background with warm, golden lighting. They are dressed in professional attire. The woman on the far left has dark hair and is wearing a dark top. The woman next to her has long dark hair and is wearing a light-colored top. The woman in the center has long dark hair and is wearing a dark top. The woman on the far right has long dark hair and is wearing a light-colored top. The overall mood is professional and diverse.

Verrafem

VERKSAMHETSBERÄTTELSE & ÅRSREDOVISNING

2022

Stöd och rådgivning på 74 olika språk.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

INNEHÅLL

Ordförande har ordet	3
Om TerraFem	5
Jourverksamhet	7
Påverkansarbete	13
Organisation	26
Förvaltningsberättelse	28
Resultaträkning	32
Balansräkning	33
Tilläggsupplysningar.....	34
Underskrifter	37
Revisionsberättelse	38

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Vilket privilegium det har varit att vara ordförande för Terrafem det gångna året! Som ny ordförande för Terrafem har jag getts möjlighet att ta del av den oerhörda kompetens som finns i vår organisation. Att på nära håll kunna uppleva det fina arbete som våra ideella krafter genomför har varit fantastiskt.

Under det gångna året har Terrafems verksamhet vuxit, vi har fått en ny medlemsorganisation i Linköping, något som innebär att ännu fler kvinnor med utländsk bakgrund kan få stöd. För att säkerställa att vi ger ett kvalificerat stöd till kvinnorna genomgår alla kvinnor en obligatorisk jourutbildning, så även i år. Utbildningen har genomförts av experter med tung ämneskompetens och resulterat i att vi har kunnat ge stöd via vår rikstäckande jourtelefon med kunniga och engagerade jourkvinnor.

Vi har även fortsatt arbetet med att säkra ekonomiskt stöd. Det har gjorts genom att skriva ansökningar men även genom att träffa tjänstemän och politiker för att berätta om vilken skillnad vår verksamhet gör. Allt vi gör, gör vi med siktet inställt på att vi vill bidra till att barn och kvinnor ska kunna leva ett liv fritt från mäns våld och förtryck samt att de har makt att påverka sina egna liv och samhällsutvecklingen.

Under året har vi med vårt Tjejhus och våra genomgångslägenheter kunnat göra skillnad för många kvinnor. Tyvärr ser vi dock en trend där förutsättningarna för vår verksamhet är hotad. En kartläggning från Socialstyrelsen visar att en dryg tredjedel av alla skyddade boenden drivs i privat regi. Dessutom står de för närmare hälften av alla platser. Denna utveckling har även haft konsekvenser för oss på Terrafem under det gångna året; vi har velat erbjuda mer skydd och stöd än vi har getts möjlighet till då vi haft tomma platser på våra boenden. Kvinnor och barn som kränks, hotas och är utsatta för våld behöver mer än ett skalskydd (som är det de privata boendena erbjuder). De behöver ett sammanhållet stöd som bygger på kvinnors inkludering och delaktighet.

Terrafem har en unik röst i kvinnorörelsen i Sverige genom att vi erbjuder stöd till kvinnor med utländsk bakgrund på över 70 språk. Att vi dessutom erbjuder juridiskt stöd genom vår juristjour gör mig särskilt stolt. Hösten 2022 lanserade vi en filmkampanj där vi informerar kvinnor på fem olika språk; arabiska, persiska, tigrinja, svenska och ukrainska. Det gör stor skillnad att kunna informera kvinnor på det språk de behärskar bäst. Det vi säger i filmerna är kvinnor har rätt att utbilda sig, att bestämma över sin inkomst, bestämma över sin kropp och rätten att känna sig trygg överallt. Och att om dessa rättigheter inte respekteras så har man rätt till stöd. Vi på Terrafem vill vara det stödet för så många kvinnor vi kan nå.

Genom att vi riktar oss till en målgrupp med rötter utanför Sverige är det globala perspektivet ständigt närvarande. Vi har med sorg betraktat utvecklingen i Afghanistan där de mest basala mänskliga rättigheterna nu nekats kvinnor och flickor. Samtidigt som vi har inspirerats av de iranska flickornas och kvinnornas mod är vi ledsna över det oerhört höga pris de tvingas betala när de kräver rätten att bli behandlade med respekt och att få bestämma över sina egna kroppar.

Vi hade önskat att gensvaret från Sverige hade varit starkare: att vi inte samtidigt hade en nationell diskussion om att det behövs enorma inskränkningar i asylrätten eller att kvinnor som utsätts för människohandel och trafficking ska kunna utvisas från Sverige. Jag ser fram emot att ta nya tag 2023 – att få möjlighet att stötta ännu fler kvinnor på det sätt vi gör bäst; ett sammanhållet stöd med kvinnan i centrum.

- Adiam Tedros

OM TERRAFEM

Terrafem är en feministisk organisation som, i likhet med FN, anser att mäns våld mot kvinnor är den yttersta konsekvensen av könsmaktsordningen, en ordning som systematiskt underordnar gruppen kvinnor till förmån för gruppen män. Terrafem är en partipolitiskt och religiöst obunden organisation.

TERRAFEMS VISION

Ett jämställt och jämlikt Sverige där kvinnor lever ett liv fritt från våld, där kvinnor med utländsk härkomst är delaktiga och fria från diskriminering, samt påverkar sina egna liv och samhällsutvecklingen.

TERRAFEMS UPPDRAG

Terrafem ska i feministisk anda och ur ett etnicitetsperspektiv, arbeta för kvinnors och barns rätt till ett liv utan sexualiserat våld i alla dess former.

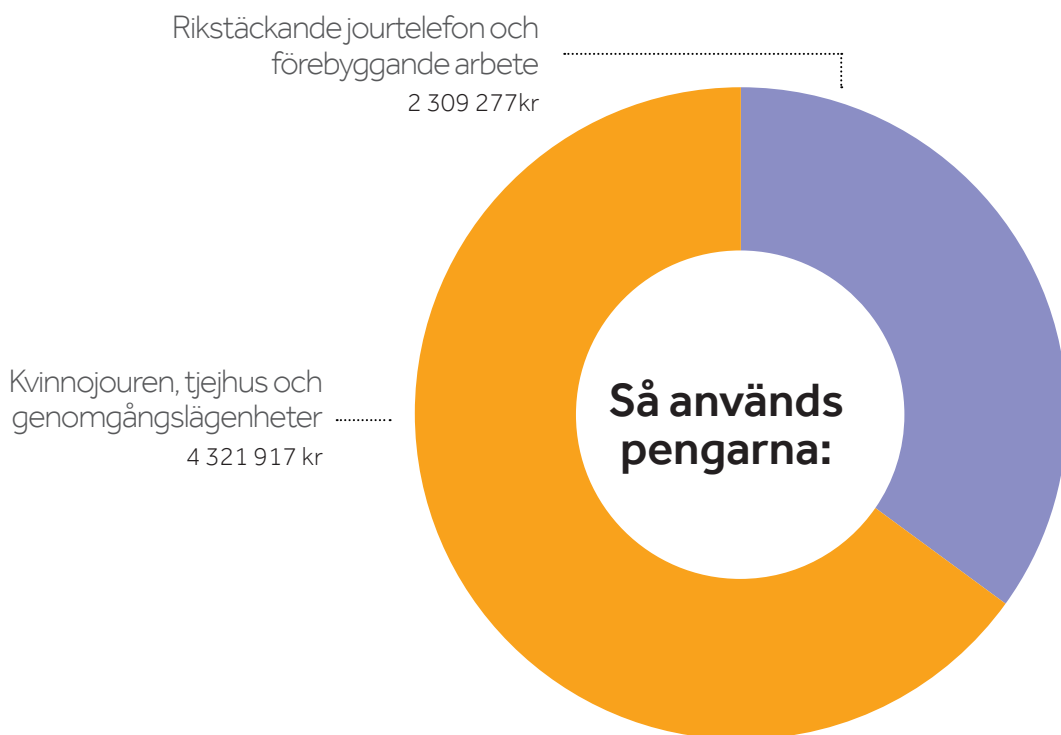
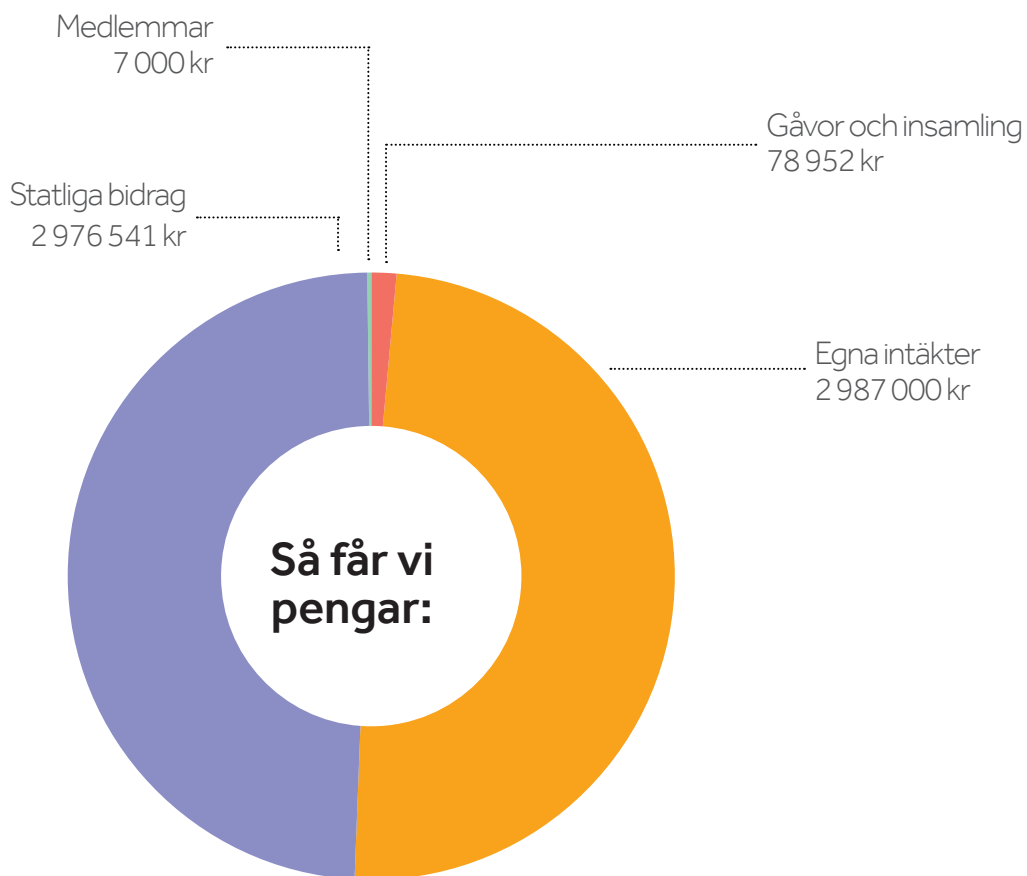
Med feministisk anda menas att arbeta med det grundläggande målet att avlägsna diskriminering och förnedring av flickor och kvinnor på grund av kön, samt för kvinnors frigörelse på alla plan i samhället.

Med etnicitetsperspektiv menas det grundläggande målet att arbeta för att motverka strukturell diskriminering av flickor och kvinnor med utländsk härkomst på grund av etnisk tillhörighet.

Med sexualiserat våld menas allt våld som kvinnor och flickor utsätts för på grund av sitt kön, som exempelvis kvinnomisshandel, våldtäkt, pornografi, prostitution, könsstympning, sexuella trakasserier och våld i hederns namn.

TERRAFEMS HISTORIA

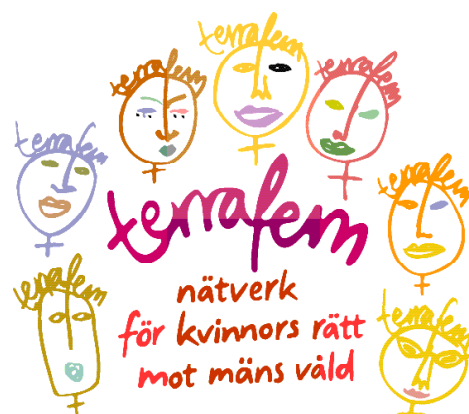
Terrafem är en partipolitiskt och religiöst obunden organisation. Terrafem bildades år 2000 i Stockholm och under åren har flera lokala föreningar bildats: i Eskilstuna, Göteborg, Linköping, Stockholm, Uppsala, Örebro och Linköping. Lokala föreningar antar stadgar för lokala föreningar som reglerar den lokala föreningens åtagande gentemot Terrafem.

JOURVERKSAMHET

TERRAFEMS MÅL MED JOURVERKSAMHET

Det övergripande målet för vårt arbete är att kvinnan själv ska skapa ett liv fritt från våld genom att stärka sin självkänsla, bli självständig, få kunskap om våld och uppleva gemenskap.

TerraFem ger stödinsatser enligt metoden "Rum för stöd: att skapa ett liv fritt från våld". Denna metod består av emotionellt stöd för att skapa trygghet, tillit, stabilitet och inre säkerhet. Vi ger stöd i att navigera i samhället: kunskap om rättigheter och skyldigheter, förmåga att fatta egna beslut och en yttre säkerhet. Vi ger stöd till lärande och förståelse av våldets mekanismer och verktyg att bearbeta egna erfarenheter för att kunna gå vidare. Vi ger socialt stöd för att skapa trygga relationer, integritet och ett nytt nätverk. Det arbetet gör vi via vår rikstäckande jourtelefon, juristjouren, det skyddade boendet samt genomgångslägenheter.

RIKSTÄCKANDE JOURTELEFON

TOTALT 8 096 STÖDINSATSER FÖR VÅLDSUTSATT KVINNOR

I år har TerraFem fortsatt samordna jourarbetet tillsammans med TerraFems lokala föreningars medlemmar. Från september till december anlätade TerraFem en jour- och juristsamordnare från TerraFem Skåne och en samordnare från TerraFem Uppsala.

Via vår rikstäckande jourtelefon får vår målgrupp tillgång till stödinsatser enligt metoden "Ett rum för stöd" och juridisk rådgivning med information och rådgivning på kvinnornas modersmål, adekvat stöd och information om sina rättigheter i Sverige samt kvalificerad information om lagstiftning, praxis och möjliga åtgärder. Kvinnorna får ett gott stöd för att fatta genomtänkta beslut.

Stödet via jourtelefonen ges dels av jourkvinnor i våra lokala föreningar i Stockholm, Göteborg, Uppsala, Skåne, Eskilstuna och Örebro och av personal. Öppettider har varit vardagar kl 9–18. Vi har erbjudit stödinsatser på mer än 70 språk samt juridisk rådgivning, både till kvinnor som lever i en våldsam relation och till kvinnor som har lämnat relationen men som behöver stöd för att bearbeta våldets konsekvenser och utforma strategier för att ta sig vidare.

TerraFem har även gett konsultativt stöd till myndigheter och kvinnojouren. Kvinnofridslinjen, som drivs av Nationellt centrum för kvinnor, har fortsatt hänvisa ett flertal kvinnor till vår rikstäckande jourtelefon.

TerraFems föreningar har under 2022 genomfört 8 096 stödinsatser till 1 012 kvinnor.

FORTBILDNING AV JOURKVINNOR

Terrafem bjöd in jourkvinnor från alla lokala föreningar till vidareutbildning. Ett syfte med utbildningen var att erbjuda fördjupning i ämnen som är relevanta för Terrafems jourarbete. Jourkvinnorna deltog i två dagars utbildning på Ersta konferens i Stockholm. Ett tema i vinters fortbildning var "Rum för stöd: Att skapa ett liv fritt från våld", med Åsa Eldén, Dolores Calvo och Bernardita Núñez. Utbildningen hölls den 4 december och även "Handledning i Terrafem" med Elisabeth Hernandez, psykolog, ingick.

JURIDISK RÅDGIVNING

Terrafems juristjour består av advokater, jurister och juridikstuderande med uppgift att erbjuda juridisk rådgivning. I år fortsatte jurister att chatta med stödsökande kvinnor.

Jurister kan även, efter beslut av styrelsen, agera ombud för kvinnor i behov av juridiskt bistånd. De ger också stöd i förberedelserna inför kvinnornas möte med rättsväsendet. Under året har ärendena varit av följande karaktär:

ÄKTENSKAPSSKILLNAD

Terrafems jurister har sett till att kvinnorna är införstådda med vilka regler som gäller kring bodelning och de rättigheter och skyldigheter som följer av en separation.

Ytterligare en angelägenhet vad gäller äktenskapsskillnad är vid de fall den stödsökande kvinnan har barn med mannen. Terrafems juristjour har då upplyst kvinnan om den betänketid – sex månader – som följer av en ansökan om äktenskapsskillnad.

VÅRDNAD OCH UMGÅNGE MED BARN

Terrafems juristjour har sett till kvinnornas kunskap om de olika vårdnads- och umgängestyperna och redogjort för konsekvenserna av dessa. Det är inte sällan det redan finns en befintlig reglering men som den stödsökande kvinnan önskar ha ändring i. Terrafems jurister har vid sådana fall framhävt de viktiga aspekterna kring de enskilda fallen samt redogjort för domstolens sedvanliga bedömning.

Ett flertal kvinnor har uttryckt rädsla i kontakt med socialtjänsten. Dessa kvinnor har blivit starkt desinformerade av före detta partners, men även av andra aktörer.

SOCIALRÄTT

Juristjouren har främst gett råd till kvinnor i samband med utredningar; varför en utredning görs och vad som händer efter att utredningen är klar.

BROTTSMÅL

Såväl våld som hot om våld är vanligt förekommande och genomsyrar juristjourens samtliga ärenden.

Stor tyngdpunkt har legat på att öka kunskapen om de kriminaliserade gärningarna som de stödsökande kvinnorna utsätts för, samt om vikten av rekvisit. I år har det förekommit flera samtal gällande kidnappning av barn. Dessa kidnappningar skedde oftast i samband med semester i hemlandet. Brottet är delvis mycket svårt att bevisa och det kan vara svårt att få stöd av svenska ambassaden då barnen oftast innehar två medborgarskap.

ASYLRÄTT

Dessa kvinnor har antingen varit asylsökande eller fått avslag på sin ansökan från Migrationsverket.

Juristjouren har undersökt skälen som legat till grund för besluten samt möjligheterna att överklaga. Därefter har Terrafems jurister gett rådgivning om den följande asylprocessen samt Migrationsverkets praxis gällande vilka asylskäl som prioriteras samt rådgivning kring bevisbördan.

TILLSTÄNDSPROCESS

Frågor som rör arbetstillstånd och anknytningsärenden där kvinnan har kommit till Sverige med tillfälligt uppehållstillstånd förekommer ofta. Den vanligaste frågan är om kvinnan har rätt att stanna i Sverige och få permanent uppehållstillstånd (PUT), trots att anknytningen till mannen har upphört. I de flesta fall har kvinnan ännu inte lämnat mannen utan lever kvar i ett förhållande där hon blir utsatt för någon form av våld. I dessa fall hotar mannen ofta med att hon ska skickas hem om hon lämnar honom. Juridisk rådgivning har getts till kvinnorna om hur Migrationsverket kan agera, vilka alternativ kvinnan har och vad hon har för rättigheter.

Terrafem har under året haft biträdande jurister och advokater som svarar på juridiska frågor. Shqipe Carkani, Rita Edström, Lina Filli, Atanya Filipes, Helene Gulenay, Kijan Karimi, Esra Kisa, Golko Khosravi, Reem Matlak, Anastasia Matveeva, Nina Pirooz, Zuzu Rabi, Vian Sendi, Liza Yandam och Jasmin Qazbegi har svarat på Terrafems jourtelefon.

De har kunnat besvara samtal på, förutom svenska och engelska, persiska, arabiska, albanska, azerbajdžanska, sorani, badini, kurmanji, spanska, turkiska, ryska, assyriska och dari.

KVINNOJOURN OCH TJEJHUS

I år fick Terrafem finansiering för att anpassa våra lokaler. Med anpassningen utvecklar vi kvaliteten i vårt skyddade boende genom att kvinnor med sina familjer har sina egna lägenheter. Det bidrar till att kvinnan och barnen känner sig trygga och respekterade i sin integritet, där kvinnan själv kan bestämma tider för måltider och läggdags. Vi har även ett nytt samtalsrum för att utföra de samtal som vi håller tillsammans med kvinnan och vi kan lättare utföra de uppdrag som socialtjänsten ger oss. Enligt socialtjänstlagen

ska stödinsatser bygga på respekt för människors självbestämmanderätt och integritet (se 1 kap. 1 § SoL).

Genom att bygga om det gemensamma utrymmet ökar vi möjligheter till gemenskap. I det gemensamma utrymmet samlas kvinnor till föreläsningar, högtider, födelsedagar och andra festligheter där man på nytt kan hitta livsglädje.

Kvaliteten i arbetet ökar också i och med ombyggnationen till ett anpassat utrymme för barnen. Där kan de till exempel få lugn och ro när de får stöd för bearbetning, eller får undervisning i väntan på skolplacering. Rummet fungerar också som en trygg plats när de får stöd av vår personal när deras mammor får sina stödinsatser. Det främjar kvinnans integritet och åtgärderna kan också bli mer individanpassade, samt ges med större kontinuitet och trygghet.

Tjugoen kvinnor i det skyddade boendet har fått stödinsatser enligt metoden "Rum för stöd". Stödet ges av kurator och boendestödare. För varje kvinna upprättas en plan utifrån socialtjänstens uppdrag och kvinnans behov och önskemål. Flertalet kvinnor nådde sina uppsatta mål. Ett av målen i metoden är gemenskap. För att uppfylla detta mål har kvinnor erbjudits olika utomhusaktiviteter, som till exempel utflykter till populära bad. Dessa aktiviteter blev mycket uppskattade. I december bjöd Terrafem boende kvinnor och barn på den årliga julfesten. I år medverkade som tidigare år Stockholms stads socialborgarråd Jan Jönsson, som kom med presenter från Stockholms stad till barn och kvinnor, och skådespelaren Bianca Kronlöf. I år fick Tomten och Tomtemor många kramar av barn.

Terrafem fortsätter att arbeta för att barnen i det skyddade boendet kommer igång med skolan relativt snabbt. Terrafem har etablerat en god kontakt med en av skolorna i området. I väntan på inskolning har barnen fått undervisning regelbundet ett par timmar i veckan av en lärare från Stockholms stad som har kommit till boendet.

BELÄGGNING OCH SKOLGÅNG

Kvinnojour

- Under 2022 fick sju kvinnor och tolv barn skydd och stöd på Terrafems kvinnojour.
- Beläggning: cirka 39 procent.
- Dessa kvinnor fick skydd 682 dagar på kvinnojouren.
- Av barnen var sju flickor och fem pojkar. Sex barn var yngre än sex år, fyra var mellan sex och tolv år. Två var mellan 13-15 år.
- Alla barn på kvinnojouren gick i förskola eller på grundskola.

Tjejhuset

- Under 2022 har tre kvinnor och två barn fått skydd och stöd på Terrafems tjejhuis.
- Beläggning: 20 procent.
- Dessa kvinnor bodde 151 dagar på boendet.
- Av barnen var två pojkar. Två barn var yngre än sju år.
- Två av barnen gick i förskola.

Genomgångslägenheter

Med denna verksamhet riktar sig Terrafem till kvinnor som behöver lämna en kvinnojour och som väntar på sitt eget boende. Kvinnor kan själva stå på kontraktet och det ger dem möjlighet att få bostadsbidrag. Det är även möjligt att på uppdrag av socialtjänsten erbjudas olika stödinsatser. Ansvarig socialtjänst gör då ett avtal med Terrafem om stödinsatser. Lägenheterna är möblerade och är mellan 44–60 kvm. Varje lägenhet har kök och badrum med tvättmaskin och torktumlare. Lägenheterna har även balkong.

Vivänder oss äventill kvinnor som känner sig otrygga och på grund av olika våldshandlingar behöver lämna sin relation. Dessa kvinnor har oftast vänt sig till socialtjänsten för att söka skydd och stöd. Kvinnornas erfarenheter är att våld inte bedöms av allvarlig karaktär för att bli beviljade dessa insatser.

I denna verksamhet erbjuder Terrafem stödinsatser för att bygga upp ett alternativt kontaktnät för kvinnor. Många av dessa kvinnor tvingas bryta med sina familjer och då blir ensamhet ett centralt problem. För att bryta ensamheten har Terrafem erbjudit kvinnor olika stödinsatser. Kvinnan har levt ett starkt kontrollerat liv vilket betyder att kvinnan behöver lära sig grundläggande färdigheter för att leva ett eget, oberoende liv i samhället. Stödet kan handla om att få hjälp med att söka en bostad eller inleda studier. Denna verksamhet är mycket uppskattad av socialtjänsten och av kvinnorna. Kvinnor har möjlighet att hyra en lägenhet under en begränsad period, så att de kan komma vidare i sökandet efter ett eget boende.

Beläggning och skolgång

- Under 2022 har elva kvinnor och åtta barn fått skydd och stöd på Terrafems genomgångslägenheter.
- Beläggning: 99 procent.
- Dessa kvinnor bodde tolv månader på boendet.
- Av barnen var tre flickor och fem pojkar. Fyra barn var yngre än sex år, två barn var tio år
- Två var äldre än tolv år.
- Barnen i genomgångslägenheter har gått i förskolan och i grundskolan..

FILMKAMPANJ

Mellan den 29 november och 13 december annonserades fem filmer för Terrafem med målet att uppmärksamma kvinnor om deras rättigheter som kvinna i Sverige och att man kan vända sig till Terrafem om dessa rättigheter kränks. Materialet bestod av fem filmer där fem olika kvinnor framförde budskapet på fem olika språk; arabiska, persiska, tigrinya, ukrainska

och svenska. För annonseringen valde vi Youtube som kanal för att kunna nå målgruppen så träffsäkert som möjligt. Filmerna publicerades också via Terrafems egna sidor på Instagram och Facebook. Dessutom fick vi möjlighet att exponeras via digitala utomhus-skärmar i Stockholm, Göteborg, Malmö, Uppsala, Eskilstuna och Örebro. Eftersom materialet bestod av filmer på drygt 1 minut styrdes kampanjen mot videovisningar som mål, för att se till att så många som möjligt kunde ta del av budskapet. Totalt, över alla plattformar (Youtube, Facebook, Instagram och utomhusskärmar) visades annonserna hela 1 762 500 gånger, vilket visar på att vi lyckades nå ut brett med annonseringen. På Youtube kunde vi se att målgruppen i genomsnitt såg 18 sekunder av filmerna. Det är väldigt lång tid att stanna kvar vid en annons och tyder på att filmens budskap har gått fram hos en stor del av målgruppen. När det kommer till utomhusreklam så fick vi enligt Clear Channel 153 327 fler visningar än vad som var beräknat från början, vilket alltså innebär att annonsen fick 20 procent fler visningar än beräknat. Sammanfattningsvis kan vi konstatera att vi utifrån vår begränsade budget har lyckats nå ut väldigt bra till vår målgrupp och till och med kunnat nå fler unika personer då vi fått billigare annonskostnader än beräknat. De långa videovisningarna på Youtube tyder också på att innehållet lockade många att stanna kvar och se en längre stund av filmen.

FÖREBYGGANDE OCH OPINIONSARBETE

Terrafems mål är att kvinnor med utländsk bakgrund ska erhålla kunskap om sina rättigheter i Sverige, om normer och värderingar kring kön, kunskap om våldets mekanismer och hur våldet kan uttrycka sig i olika kulturella kontexter. De ska också få kunskap om Sveriges jämställdhetsmål. Terrafem arbetar även med att öka förståelsen och kunskapen om våld mot kvinnor i olika kulturella kontexter.

TERRAFEMS ÅRLIGA KONFERENS TILL MINNE AV FADIME SAHINDAL 1975-2002

I vanlig ordning öppnade moderatorn Alexandra Pascalidou Terrafems och Roks årliga kunskapsseminarium till minne av Fadime Sahindal.

"Konferensen är viktig för att fortsätta arbeta med de krav och problemformuleringar som Fadime Sahindal väckte!", underströk moderatorn.

"De som är utsatta måste få synas och höras, och konferensen rustar oss med kunskap som går bortanför de enkla förklaringarna", framhöll Alexandra Pascalidou som tackade arrangörerna för att de envist fortsätter arbeta med våldsfrågorna.

Cirka 30 deltagare deltog på plats och runt 180 deltagare var med digitalt.

VIAN SENDI, ORDFÖRANDE FÖR TERRAFEM

"Det är vår uppgift att förvalta de åsikter som Fadime tog upp i sitt tal i riksdagen för 20 år sedan. Mycket har förändrats sedan dess, men mycket återstår. Vi har fortfarande en stor politisk utmaning att skydda personer som vill bli fria från hedersförtryck och våld. Än i dag är det inte en självklarhet för unga tjejer att de själva får bestämma över hur de tänker, tycker och handlar. Pandemin har också bidragit till att hedersvåld och förtryck ökat när familjer isolerats. Det får vi bekräftat genom våra journalsamtal.

Mäns våld mot kvinnor måste mötas med samhällets samlade kraft, med kommuner som ger stöd och politiker som beaktar det hedersrelaterade förtrycket.

I mitt arbete på en advokatbyrå möter jag kvinnor som har svårt att bli sedda och betrodda. Vi behöver en metodik för att bemöta våldsutsatta kvinnor på rätt sätt. Konferenserna till minne av Fadime Sahindal är viktiga och ger oss mycket kunskap."

JENNY WESTERSTRAND, ORDFÖRANDE FÖR RIKSORGANISATIONEN FÖR KVINNO- OCH TJEJJOURER I SVERIGE, ROKS

"Vi har våldsamma berättelser om rykten, heder och oskuld. Frågan om heder är på liv och död. Vårt svenska samhälle lyssnade inte på Fadime Sahindal när hon sökte hjälp.

Vad hade vi för samhälle år 2002? Jo, året innan kom det en stor undersökning om mäns våld mot kvinnor, "Slagen dam", som jag medverkade i. Vi blev hårt angripna för att vi i undersökningen tog med frågan om hotelser och att ha blivit utsatt för hot. Vi anklagades för att använda en alldeles för vid definition av begreppet hot. När Fadime mördades blev det tydligt att hotelser är en viktig våldsform, och också hur rykten om heder och oskuld bidrar till våld.

Det vi inom Roks är oroliga för idag är vad som sker inom lagstiftningen. Det är väldigt svårt att definitionsmässigt rama in hedersvåld. Istanbulkonventionen avstod från att definiera hedersbrott. Man betraktade det som för svårt. Även Socialstyrelsen i Sverige kom fram till samma slutsats och avstod från att göra en definition.

När man försöker rama in våldsbegreppet för man in stereotyper. Det är ett problem. Jag satt med på rättegången mot Fadimes pappa och första dagen förklarade han sitt dåd med att han hade druckit alkohol. Först under rättegångens fjärde dag sa han att hon var en hora och det var därför han sköt henne. Då blev våldet synligt.

Vi kan hedra Fadime Sahindals minne genom att aldrig låta stereotyper rama in våld. Vi ska försvara kvinnors och tjejers rättigheter att leva i frihet.

Ett tips som gärna får spridas är att Roks tagit fram två appar, en kvinnojoursapp och en tjejjoursapp, där man med ljud och bild kan dokumentera utsatthet. Den har redan använts i en rättegång i tingsrätten och ledde till fällande dom på 3,5 år."

ÅSA WITKOWSKI ENHETSCHEF, NATIONELLT CENTRUM FÖR KVINNOFRID, NCK

"Restriktioner under pandemin att arbeta hemifrån har ökat isoleringen och vi vet att det leder till ökad kontroll av flickor och kvinnor. Det har använts mot flickor och kvinnor, de ska 'akta sig' för att gå ut.

Vi vet att skolan och arbetet fyller många funktioner. Man har något att gå till, man blir sedd. Det blir en befrielse från det som sker hemma.

Det glädjande är att vi ser att allt fler arbetsgivare börjar förstå detta. Arbetsplatsen kan bli en tryggs zon fri från våld, där isoleringen bryts.

Vår undersökning på Akademiska sjukhuset visar att chefer har börjat ställa frågor om våld till de anställda. Cheferna har blivit modigare, och de vet också att de måste agera. Vi har fått en ökad medvetenhet och fler som vågar ta tag i detta. Vi ser också att fler söker kunskap om våld, och om rutiner och strukturer så att man vet vad man kan göra. Under förra året deltog rekordmånga i NCKs kostnadsfria webbkurs som ger en baskunskap om våld. Vi har totalt över 100 000 som gått kursen.

En motivering till det ökade intresset är att få ner de höga kostnaderna för våldet, både på individ- och samhällsnivå. För individen betyder hög frånvaro lägre inkomst och sämre karriär. EU har beräknat kostnaden på samhällsnivå för mäns våld mot kvinnor till över 200 miljoner euro årligen. I Sverige sjukskrivs enligt en statlig utredning från år 2014

drygt en person i timmen efter att ha utsatts för våld i nära relationer.

Skälen till att chefer satsat på att förebygga den ohälsa våldet för med sig är att de ser det som en arbetsmiljöfråga, eller en jämställdhetsfråga. De ser det som sitt ansvar att arbeta med en helhetssyn på medarbetarna och ta in både arbets- och livssituationen. De behöver ha ett respektfullt bemötande men även klara av att hantera svaren om våldsutsatthet. På NCKs webb finns olika situationer och exempel på hur man kan fråga och hur man hanterar svaren.

Det vi har sett under senare tid är att nätverk förstärks, till exempel så arbetar Försäkringskassan och företagshälsovården närmare varandra.

Rehabiliteringskoordinatorer ger stöd och hjälp till långtidssjukskrivna.

Förra året tog NCKs nationella stödtelefon emot 42 498 samtal, vilket är 116 samtal per dygn.”

ÅSA ELDÉN FIL DR I SOCIOLOGI

”Jag är tacksam för att Terrafem och Roks så enträget insisterar på att vi ska dela erfarenheter och kunskaper med varandra. Mitt anförande handlar om varför det är extra viktigt i dagens Sverige.

Min utgångspunkt är en fråga som formulerades i ett regeringsuppdrag till Delegationen mot segregation (Delmos) förra året: ”Vilken är den socioekonomiska segregationens betydelse för hur hedersnormer uppstår, upprätthålls och förändras, samt för hedersrelaterat våld och förtryck”.

Här finns två nyckelord: segregation och hedersrelaterat våld.

Segregation handlar om att man lever och verkar separerade från varandra. Segregationen är relationell: den uppstår i relation mellan (minst) två olika grupper och platser. När vi vanligen pratar om att ’dom’ är segregerade, i bostadsområden, skolor, etc, så ser vi inte att det i relationen finns ett ’vi’ i kontrast till ett ’dom’.

När det gäller begreppet hedersrelaterat våld och förtryck handlar det om att sätta kvinnors erfarenheter i fokus; att sätta våldet i fokus, samt att sätta våldet i ett sammanhang. Begrepp som rykten, oskuld och heder ingår i ett hederskulturellt världssammanhang. Vi behöver se hur män agerar tillsammans och kontrollerar kvinnan, flickan, barnet. Vi behöver även se kopplingar mellan olika våldsoffer: kvinnor i olika generationer, barn.

Nu har det gått 20 år sedan diskussionen om hedersrelaterat våld exploderade efter mordet på Fadime Sahindal, men debatten om våld förekom redan i slutet av 1990-talet. Då hade flera unga kvinnor som utsatts för våld berättat om det för myndigheter, som inte kunde skydda dem. Diskussionen fokuserades på självransakan; hur kunde detta ske när myndigheter hade fått veta att det förekom våld?

Enligt FNs deklARATION från år 1993 om mäns våld mot kvinnor beror våldet på ojämlika maktförhållanden mellan könen, det vill säga kvinnors underordnade ställning. I Sverige fick vi kvinnofridsutredningen som anammade FNs syn. Men i den svenska debatten innan mordet på Fadime Sahindal skedde dock en omsvängning av förklaringen till våldet, i media och bland politiker. Den mediala och politiska berättelsen om mordet på Fadime fick stor betydelse för hur vi såg på och tolkade hedersvåldet. Ett eftersträvansvärt jämställt 'vi' ställdes i kontrast till ett våldsamt 'dom'.

Vi hade kunnat välja en annan väg. Vi hade kunnat utgå ifrån vad vi visste om mäns våld mot kvinnor, i Sverige och i världen, och bygga vidare på den kunskapen. Berättelserna om hedersrelaterat våld i Sverige hade kunnat vidga vår förståelse av våld. I stället stängdes samtalet och kom att handa om 'dom' våldsamma i kontrast till oss jämställda.

Frågan om segregation blir central i kontrasten 'vi' och 'dom'. Om vi ser segregation som en relation mellan olika grupper, så betyder det att några segregeras i förhållande till någon annan. Ett vi skapas som får innehåll i kontrast till en dom.

Rúna í Baianstovu och kollegor visar i sin forskning att våldsutövning ökar i introverta och inneslutna grupper, där samspelet med andra är lågt. Inneslutna grupper leder till hederskultur, rasism, högerextremism, och ytterst till ökad segregation och rädsla. Öppenhet och rörlighet däremot ökar tryggheten och motverkar våld.

Detta är en fråga om kvinnors rättigheter. När unga kvinnor på 1990-talet berättade om hedersrelaterat våld skickades de tillbaka till sin familj. Idag vet vi mer, vi vet att kvinnorna behöver ett bra skydd. När vi arbetade med metoden Rum för stöd berättade kvinnorna vi intervjuade om trygghet:

- Inte behöva var ensamma
- Bygga upp självförtroende
- Inte lägga skuld på sig själva
- Gemenskap med andra kvinnor

Ensamhet, inneslutning och segregation ger inte trygghet. Det skapar rädsla. Men förstår vi idag att våld segregerar? Vad betyder det att vi har skapat kontrasten mellan ett 'vi' och ett 'dom', som har bitit sig fast?

För 20 år sedan var denna kontrast obehaglig, idag är den livsfarlig. I Sverige har vi nu hårda ord och krav på hårda tag. Berättelser om hedersrelaterat våld och förtryck blir ett instrument för att öka främlingsfientlighet och rasism.

En längre text av Åsa Eldén, på detta tema, är publicerad i Fempers.

SAINI ANDRÉN, KURATOR OCH MARIA LUNDMARK, KURATOR OCH TERAPEUT, STIFTELSEN UNGA KVINNORS VÄRN

"Unga kvinnors värn grundades redan år 1914 och är Stockholms äldsta aktiva kvinnohus. Vi tar emot unga kvinnor mellan 18-30 år som placeras hos oss av socialtjänsten. Vårt mål är att de unga kvinnorna ska få stöd att leva självständiga liv fritt från våld och förtryck.

Kvinnorna som kommer till oss kan ha varit utsatta för våld och övergrepp, människohandel, ha psykisk ohälsa och/eller ha psykosociala svårigheter. Vi erbjuder allt från skyddat boende, träningslägenheter, stöd, samtalsgrupper och nätverkande.

Även om våldets konsekvenser är olika för unga kvinnor, och varje kvinna har sin unika historia, ser vi vissa liknande behov hos dem. Kvinnor som har varit utsatta för våld har litet eller inget nätverk. Det är ofta sammansatta och djupa besvär; det kan vara flashbacks, låg självkänsla, sömnstörningar, att vara känslomässigt avstängd eller att man använder undvikande som en strategi, vilket kanske har varit livsnödvändigt, men som nu gör det svårt att känna tillit till andra och sig själv. Allt detta kan vara komplext och vi behöver arbeta långsiktigt.

Vi, kvinnan och kuratorerna, arbetar med kvinnans inre och yttre skydd och vi står för en trygg plats. Kvinnan behöver ofta flytta fokus från förövaren och andra människor, till sig själv och sina egna tankar, känslor och behov. Vi arbetar med kunskapsöverföring och reflektion. Vi lär ut kunskap om våld, relationer och kris- och traumareaktioner. Det blir verktyg för att hantera och förstå våldet.

Många bär på skuld och skam. Vi vill förskjuta ansvaret för våldet, från den som blir utsatt, brottsoffret, till den som utsätter, förövaren. För att det här ska fungera krävs tillit och trygghet så att utsatta kvinnor kan börja lyssna in sig själva och lita på andra. Många har inte heller fått utforska sin glädje och sina intressen och vi har arbetat mycket med det för att man också ska orka vara i alla sina känslor.

Det vi också arbetar med är strukturer, rutiner, förankringar i bostad och arbete, det vill säga att få den praktiska vardagen att fungera.

Vi har även öppenvård med sociala aktiviteter där kvinnor kan arbeta med relationen till sig själva och andra. Vi ordnar arenor för att mötas. Många kvinnor hos oss har social fobi och vi kan se att ångesten minskar när vi tränar på att mötas. Vi ordnar samtalsgrupper och använder ett KBT-material för att stärka självkänslan, där vi tittar på självkänsla från olika perspektiv. Det har fungerat bra även under pandemin och digitalt.

Vår erfarenhet från samtalsmottagningen är att våldsutsatta kvinnor kan behöva gå i samtal under en längre tid. Kvinnorna behöver ofta minska sitt undvikande i relationer och arbeta för problemlösning inom olika områden. Vi erbjuder vid behov exponering för att klara av starka känslor och hantera trauman.

Vi ser att viktiga faktorer för att unga kvinnor ska få ett självständigt vuxenliv fritt från våld och förtryck är en trygg bostad, sysselsättning genom arbete eller skola, och goda relationer till sig själv och andra. Det finns en extra sårbarhet hos unga och samhället behöver ta mer ansvar för unga brottsoffer, det är ett viktigt förebyggande arbete. Det sparar samhällsresurser och minskar lidandet på lång sikt."

JASMINE OULED MERIEM, AMBASSADÖR FÖR FRYSHUSET ELEKTRA

"Jag är Elektras ambassadör i Stockholm och jag vill använda min röst för dem som inte kan höja sin egen. Fadimes mord blev starten för Elektra, som är en del av Fryshuset. Elektra skapar rum där vi unga kan diskutera, tala och ifrågasätta. För mig har Elektra gett betydelsefulla relationer. Här har jag känt mig hel.

Det är viktigt för oss unga att vi blir sedda och att vi blir lyssnade på. Det sägs att 240 000 unga lever under hedersförtryck i Sverige, men vi tror att det är många fler än så.

Genom Elektras arbete har jag lärt mig att lyssna på andra och jag har fått andra att känna sig sedda. Var och en har rätten att leva ett värdigt liv och jag hoppas att makthavarna lyssnar."

EVELINA AHO FÄLTSKOG, SAMORDNARE RÄDDA BARNEN

"Genom Rädda Barnens stödverksamhet med chatt och mail som är öppen fem kvällar i veckan har vi fått in tusentals samtal sedan starten år 2015. Vittnesmålen har vi samlat i boken Allt jag inte får göra – ungas röster om hedersrelaterat våld och förtryck. Rösterna, citaten, berättar om hur det är att leva med ett ständigt närvarande våld, om att inte få ha en pojkvän, om att inte få utveckla sin identitet, om att inte få utforska sin sexualitet. Det blir tydligt att många lever dubbelliv.

Några lever under hot om att bli bortgifta om de inte gör som föräldrarna säger. Rädslan för att bli bortgift ökar inför skolloven, men rädslan finns

ständigt hos en del unga flickor.

Alla barn har rätt till gratis utbildning i Sverige. Mika berättade att hon hade signalerat till skolan att hon inte mår bra, hon hade en svår situation hemma. Hennes mentor säger då att hon kan testa att hoppa av skolan ett år. Mika vet inte vad hon ska göra. Det här visar hur viktigt det är att pedagoger vågar fråga hur det är vid exempelvis dalande betyg eller stor frånvaro. Hur skulle Mikas situation ha blivit om hon inte gått till skolan under ett års tid? Vi vet att skolan är en fristad för många, ett 'fönster av frihet'.

En annan ung kvinna berättade att när hennes föräldrar fick veta att hon hade en flickvän tvingas hon gå och prata med ledaren i församlingen. Det finns fortfarande myter om att sexuell läggning kan omvandlas. För alla ungdomars skull måste vi fortsätta kampen! Rädda Barnen har också tagit fram materialet Kärleken är fri som kan användas i skolor och av föräldragrupper som vill lära sig mer om hedersrelaterat våld och förtryck."

EVA NORDMARK, JÄMSTÄLLDHETS- OCH ARBETSMARKNADSMINISTER

"Alla ni som är med idag gör ett viktigt arbete för att stötta kvinnor, flickor och barn. Ni behövs allihop i alla era respektive roller. Hedersrelaterat våld och förtryck måste bekämpas på många fronter och av många krafter samtidigt. Vi kan stoppa det – om vi gör det tillsammans!

För mig som Sveriges jämställdhetsminister är frågan om hedersrelaterat våld och förtryck högt prioriterad. Jag lovar att fortsätta med Fadimes kamp för att alla flickor och kvinnor ska kunna leva sina liv i frihet.

Mäns våld mot kvinnor är ett allvarligt samhällsproblem. Vi är skyldiga att stoppa våldet och förtrycket, inte minst det våld och förtryck som sker i hederns namn.

Sverige har en feministisk regering som prioriterar frågan om att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Jag är jämställdhets- och arbetsmarknadsminister. Det är min övertygelse att eget arbete och egen försörjning är avgörande för att stoppa mäns våld mot kvinnor. Ekonomin ska inte vara ett hinder för att lämna en våldsamt relation. En egen inkomst gör det möjligt att välja hur man vill leva och vem man vill leva med. Därför måste fler utrikesfödda kvinnor komma i arbete.

Jag vet att arbetsplatsen kan vara en fristad för den som är utsatt. Arbetsplatsen kan bli en viktig arena för att kunna lämna våldet. Vi vet att det är vanligare att ungdomar med arbetslösa föräldrar lever med oskuldsnormer och våldsnormer. För att bryta segregation och bekämpa hedersförtryck behöver mammorna ha ett jobb.

Regeringen agerar kraftfullt. I december antog regeringen ett åtgärdsprogram med 99 punkter för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Några av de 99 åtgärderna är skärpta straff för förövare.

Ett särskilt barnnäktenskapsbrott kan ge fängelse i fyra år. Ett utreseförbud ska skydda barn från att föras utomlands för att ingå barnnäktenskap eller könsstympas.

Lagstiftningen visar att hedersrelaterat våld och förtryck inte accepteras och att de inte hör hemma i det svenska samhället.

De senaste åren har vi nåtts av vittnesmål om att hälso- och sjukvårdspersonal ombeds att utföra oskuldskontroller. Det är helt oacceptabelt att flickors och kvinnors sexualitet

kontrolleras på det här sättet. Varje flicka och kvinna har rätt att bestämma över sin kropp och sitt liv.

Regeringen har tillsatt en utredning som ska se över hur vi kan motverka att flickor och kvinnor utsätts för begränsningar och kontroller av sin sexualitet.

Straffskärpningar är viktiga men vi behöver även arbeta förebyggande för att förhindra våld och förtryck. Flickor eller kvinnor kan ha levt med hedersrelaterade begränsningar under lång tid, ibland ända sedan de var små barn. Vi måste bli bättre på att upptäcka och motverka utsatthet. Vi måste också bli bättre på att sprida kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck till personal som möter barn och unga.

Regeringen har gett flera myndigheter uppdrag att motverka hedersrelaterat våld och förtryck. Skolverket ska arbeta för att höja kunskapen i skolan och förskolan. Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd ska utveckla det våldsförebyggande arbetet genom stöd till familjer. Ett nationellt kompetenscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck inrättas vid Länsstyrelsen i Östergötlands län, för att stödja kommuner och regioner att bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck, samt regelbundet undersöka omfattningen av hedersvåld i Sverige.

Nu arbetar vi för fullt med att ta fram ett nationellt våldsförebyggande program som jag hoppas presentera under våren.

Hedersförtryck är oförenligt med jämställdhet. Hedersförtrycket ska bort. Till dig som lever under hedersförtryck vill jag säga: Du har rätt att bestämma över ditt liv och din kropp!

Fadime Sahindal uppmanade oss att se alla de tjejer som förnekas att välja sitt liv i hederns namn. Hon sa: 'Jag hoppas att ni inte vänder dem ryggen, att ni inte blundar för dem.'

Fadime, vi lovar att fortsätta din kamp!"

PRISER MÖTEN OCH SKRIVELSER

MÖTE MED VICE VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR FÖR UNWOMEN ÅSA REGNÉR.

Den sjätte april deltog Terrafems ordförande, Adiam Tedros och verksamhetsledare Bernardita Núñez, på UN Women Sverige på ett möte med UN Womens biträdande generalsekreterare för FN och vice verkställande direktör för UN Women Åsa Regnér. Fokus för samtalet var situationen i Ukraina och UN Womens arbete och respons på kriget samt den just avslutade 66:e upplagan av FN:s Kvinnokommission, CSW66. Åsa Regnér informerade om förhandlingar under FN:s kvinnokonferens för att stötta kvinnor i Ukraina. Åsa berättade vidare att med anledning av kriget har prostitution och människohandel ökat och kvinnor utnyttjas.

UNESCO

Under 2022 arbetade Terrafem med bland annat följande: Bernardita Núñez, verksamhetsledare på Terrafem, besökte Unesco som var en del av priset som Bernardita erhöll av LUCS - Local Unesco Collaboration Sweden pris 2021. I Paris togs Bernardita Núñez emot av den svenska delegationen. "Besöket har berikat mig, öppnat mina vyer och väckt många idéer om framtida samarbeten med Unesco", säger Bernardita. En utförligare resebeskrivning hittas på <https://lucs.se/nyheter/pristagare-2021-resa-till-paris/>. Bernardita Núñez blev även intervjuad av Svenska Unescorådet. Här kan intervjun läsas. <https://unesco.se/lucs-pristagare-pa-besok-i-paris/>

MADELEINE LEIJONHUFVUDS PRIS

Bianca Kronlöf vann årets Madeleine Leijonhufvud pris som delas ut av organisationen FATTA. Bianca gav sin prissumma på 5000 kr plus 5000 från henne själv till Terrafem. För Terrafem känns det extra ärofyllt att få ta del av detta pris som delas till personer som verkar i Madeleine Leijonhufvuds anda. Madeleine var en återkommande föreläsare för jurister i Terrafems juristjour.

KVINNA, LIV, FRIHET

Med anledningen av protester som pågick i Iran till följd av mordet på 22-åriga Jina (Mahsa) Amini skrev Terrafems ordförande följande:

På sociala medier har vi den gångna veckan sett bilder och scener som förbluffar. Massor med modiga iranska kvinnor som tagit till gatorna för att kräva de rättigheter de så länge förvägrats. De kräver rätten att bli behandlade med respekt och att få bestämma över sina egna kroppar. Kvinnors rättigheter är kraftigt begränsade i Iran.

Gensvaret från kvinnor runtom i världen har varit massivt och förhoppningen är nu stor att de iranska kvinnornas 40 år långa kamp för att själva få välja om de vill bära Hijab äntligen ska resultera i en förändring. Även gensvaret från våra svenska politiska företrädare har varit stort. Flera ledande svenska politiker har uttryckt sitt stöd för de protesterande kvinnorna och samtidigt som det är bra är det viktigt att komma ihåg att ord måste följas av handling. Tillämpningen av asyllagstiftningen i Sverige lämnar mycket att önska när det gäller kvinnors rättigheter. Att sluta upp bakom kvinnorna som protesterar samtidigt som det finns partier som ingår i underlaget till den tillträdande regeringen som planerar för enorma inskränkningar i asylrätten klingar falskt. Solidaritet med kvinnorna i Iran måste även innefatta att stötta de kvinnor som nekas att leva ett liv i frihet, fritt från förtryck.

Vi stödjer dig ▾ Var med oss ▾ Yrkesverksam Om oss ▾ Ge gåva

Behöver du stöd? Ring oss:
020 - 52 10 10

För dig som är utsatt För dig som är yrkesverksam För dig som vill vara med oss

Chatta med oss

NY HEMSIDA

I år togs en ny hemsida fram som utvecklades så att den på bästa sätt gör det lättare för kvinnor som behöver stöd, för kvinnor som vill vara med oss, för personer som vill stötta Terrafem och för myndigheter och andra som vill beställa material eller de som vill ta del av publiceringar från oss.

TERRAFEM I MEDIERNA

- Under året publicerade Terrafem cirka 40 inlägg via Facebook.
- För närvarande har Terrafem mer än 6 200 följare på Facebook, 979 på Twitter och 1 695 på Instagram.
- Artiklar på Facebook som nådde flera personer handlade om Terrafems kampanj med mer än 80 000 visningar.

NEDAN FÖLJER ETT AXPLOCK AV ARTIKLAR DÄR TERRAFEMS OMNÄMNS.

<https://fempers.se/2022/2022-01-25/ministern-lovar-fora-fadime-sahindals-kamp-vidare/>

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/G3E9EV/efter-misstankta-hedersmordet-familjen-kan-haktas>

<https://www.altinget.se/civilsamhalle/artikel/pascalidou-ska-leda-un-women-sverige>

ORGANISATION

NYA LOKALA FÖRENINGAR

TERRAFEM LINKÖPING

Terrafem Linköping bildades den 22 december. Styrelsen består av ordförande Leonora Jashari, viceordförande, Emylia Moram, kassör Roza Nagshbandi, samt ledamöterna Homa Rashed, Jehona Jashari och Eva Youssef.

STYRELSEN

Styrelsen i Terrafem utses av de juridiska personerna/lokalföreningarna Terrafem Stockholm, Terrafem Göteborg, Terrafem Eskilstuna, Terrafem Skåne och Terrafem Örebro. Ett ombud från respektive lokalförening har rösträtt på Terrafems årsmöte. Styrelsen arbetar utifrån en arbetsordning och en verksamhetsplan som följs upp. Terrafems styrelse har haft en styrelseutbildning under året.

ORDFÖRANDE

Adiam Tedros, 47 år, dr i filosofi, enhetschef på Sida, har varit medlem i Terrafem Stockholm sedan 2008.

VICE ORDFÖRANDE

Esra Kisa, 28 år, jurist, har varit medlem i Terrafem Stockholm sedan 2020.

KASSÖR

Gimena Gonzalez, 41 år, redovisningsekonom, har varit medlem i Terrafem Uppsala sedan 2011.

LEDAMÖTER

Sara Kayaci, 22 år, jurist studerande, har varit medlem i Terrafem Örebro sedan 2021.

Maria Krsmanovic, 32 år, har varit medlem i Terrafem Skåne sedan 2018. Maria är utbildad i offentlig organisation och ledning vid Malmö universitet. Läser nu till präst.

Ronja Morales, 36 år, förhandlingschef, har varit medlem sedan 2011 först i Terrafem Stockholm och nu i Terrafem Göteborg

STYRELSEMEDLEMMAR 2022 ANTAL MÖTEN

Adiam Tedros	ordförande	from 22-03-04	3
Esra Kisa	vice ordförande	from 22-03-30	3
Gimena Gonzalez	kassör	from 22-03-28	3
Maria Krsmanovic	ledamot	from 20-05-22	4
Sara Kayaci	ledamot	from 22-03-28	3
Ronja Morales	ledamot	from 22-03-28	3

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen för Terrafem får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Terrafem är en ideell riksorganisation som arbetar för ett samhälle fritt från våld och som i mer än tjugio år har arbetat för kvinnors och barns rätt till ett liv utan sexualiserat våld, i alla dess former. Terrafem är ett alternativ och komplement till det stöd som kommuner och privata aktörer ger utsatta kvinnor och barn. Terrafem ger stöd till kvinnor från olika samhällen och kulturer. Terrafems expertis är våld i olika kulturella kontexter, såsom våld i hederns namn och andra former av våld. Verksamheten är indelad i tre områden:

Våldsutsatta kvinnor med utländsk härkomst erhåller stödsamtal och rådgivning på sitt modersmål, samt skydd. För att uppnå vårt mål driver Terrafem en rikstäckande jourtelefon och en juristjour på mer än 70 språk, där kvinnor erhåller emotionellt stöd, kvalificerad juridisk rådgivning med information om lagstiftning, sina rättigheter i Sverige, samt gällande praxis och möjliga åtgärder.

För att erbjuda skydd till organisationens målgrupp bedriver Terrafem även ett tjejhus och en kvinnojour, samt ett skyddat boende riktat till unga myndiga kvinnor och kvinnor med barn. Terrafem driver även genomgångslägenheter där kvinnor och eventuella barn har möjlighet till ett stadigvarande boende under en begränsad period (max 1 år) så att kvinnorna kan komma vidare.

Terrafem framställer och genomför utbildningar för alla medlemmar som har ett uppdrag i Terrafem och Terrafems lokala föreningar.

Terrafem arbetar också förebyggande. Kvinnor med utländsk härkomst erhåller kunskaper om normer och värderingar kring kön. De får kunskap om våldets mekanismer och om våld i olika kulturella kontexter, samt om Sveriges jämställdhetsmål. Terrafem arbetar även med att öka förståelsen och kunskapen på nationell nivå om våld mot kvinnor i olika kulturella kontexter. Detta arbete gör Terrafem via opinion, utbildning och påverkansarbete.

Föreningen har sitt säte i Stockholm.

Medlemsavgift

Medlemsavgiften är 1000 kronor per lokalföreningsmedlem och 200 kronor för stödmedlemmar.

FRÄMJANDE AV FÖRENINGENS ÄNDAMÅL

Under året har Terrafems lokala föreningar erbjudit stöd till 1 012 våldsutsatta kvinnor via den rikstäckande jourtelefonen under 253 dagar, åtta timmar per dag, kl. 9-18. Samma antal dagar erbjuds juridisk rådgivning. Under året har kvinnor även kunnat chatta med Terrafems jurister.

Under året erbjöds stöd och skydd till 21 kvinnor och 19 barn. På tjejuhuset bodde 2 kvinnor och 2 barn, på kvinnojouren 7 kvinnor och 12 barn och på genomgångslägenheter 11 kvinnor och 8 barn.

Terrafem disponerade femton lägenheter för våldsutsatta kvinnor och deras barn.

Resultat av Terrafems arbete

Under året har 1 016 kvinnor fått 8 096 olika stödsatser. Insatserna består av:

- Emotionellt stöd för att skapa trygghet, tillit, stabilitet och inre säkerhet.
- Stöd i att navigera i samhället, kunskap om rättigheter och skyldigheter, förmåga att fatta egna beslut och en yttre säkerhet.
- Stöd till lärande och förståelse av våldets mekanismer och verktyg att bearbeta sina egna erfarenheter och kunna gå vidare.
- Socialt stöd för att skapa trygga relationer, integritet och ett nytt nätverk och juridisk rådgivning.

Insamling och gåvor

Terrafems insamlingskonto är 901968-7. Donationer till 90-kontot används som stöd för flickor som utsätts för våld och isolering och som tvingas fly från våld, samt för mammor och deras barn. Pengarna går till aktiviteter som bidrar till flickor, samt mammor och barns, utveckling, men för vilka socialtjänsten inte beviljar ekonomiskt stöd, till exempel ett organiserat fritidsintresse för att bryta social isolering på den nya bostadsorten eller att gå en enstaka kurs. Pengarna används också för barn som tillsammans med sina mammor fått skydd på Terrafems boenden. Pengarna går till födelsedagspresenter, julklappar och andra aktiviteter.

Pengarna har samlats in via Facebook, via hemsidan www.terrafem.org och via den årliga nationella konferensen till minne av Fadime Sahindal. Terrafem är godkänd 90-kontoinnehavare och kontrolleras av Svensk insamlingskontroll.

Anslag och bidrag

Under året uppgick gåvorna via 90-kontot till 78 852 kronor. Under 2022 har Terrafem har stöttat en utvisad kvinna med tre barn. Dessa gåvor har gått till mat, boende och skola.

Vi har även finansierat julfest och julklappar till mammor och deras barn på det skyddade boendet.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER RÄKENSKAPSÅRETS SLUT

Skyddat boende

I år beviljades återigen Terrafem verksamhetsbidrag från Socialstyrelsen. Organisationen erhöll även extra anslag med 1 380 541 kr. Statsbidraget beviljades för följande: kvalitetshöjande åtgärder i det skyddade boendet, verksamhetens möjligheter att efterleva och tillämpa gällande regelverk i arbetet med systematiskt kvalitetsarbete, personalens kompetens, anpassning av lokaler, åtgärder för att förbättra det skyddade boendets arbetsprocesser.

För alla kvinnors rättigheter

Mellan den 29 november och 13 december annonserades fem filmer för Terrafem med målet att uppmärksamma kvinnor om deras rättigheter som kvinna i Sverige och att man kan vända sig till Terrafem om dessa rättigheter kränks. Materialet bestod av fem filmer där fem olika kvinnor framförde budskapet på de fem olika språk; arabiska, persiska, tigrinya, ukrainska och svenska. För annonseringen valde vi Youtube som kanal för att kunna nå målgruppen så träffsäkert som möjligt. Filmerna publicerades också via Terrafems egna sidor på Instagram och Facebook. Dessutom fick vi möjlighet att exponera via digitala utomhusskärmar i Stockholm, Göteborg, Malmö, Uppsala, Eskilstuna och Örebro.

GivaSverige

Under året blev Terrafem medlem i Giva Sverige styrelsen anser att det är otroligt givande att bli en del av så många ideella organisationer med stort kunnande i insamlingsarbete. Genom att dela med oss av våra erfarenheter och kunskaper hoppas vi kunna främja arbetet för kvinnors rätt till ett liv fritt från våld.

Terrafem vill kunna utveckla insamling av medel till den verksamhet som vi driver för att kunna garantera att vårt arbete fortsätter och även kunna öka vårt oberoende.

Nya föreningar

I december bildades en ny lokalföreningen till Terrafem, Terrafem Linköping med följande styrelse; ordförande Leonora Jashari, viceordförande, Emylia Moram, kassör Roza Nagshbandi samt ledamöterna Homa Rashed, Jehona Jashari och Eva Youssef.

FINANSIERING OCH RESULTAT

I år blev årets resultat negativt, detta på grund av minskade gåvor, brand och vattenskador i en av våra fastigheter, högre kostnader gällande produktion av en ny hemsida, advokatkostnader i tvist och kundförlust.

För att återställa resultat väntar vi på ersättning från försäkring gällande skador och rättskydd. Styrelsen har även budgeterat för att under 2023 kunna förbättra resultatet.

FLERÅRSÖVERSIKT

Allmänna förutsättningar	2022	2021	2020	2019	2018
Resultat (tkr)					
Verksamhetens intäkter	6 081 583	8 764 728	3 859 488	5 382 978	5 656 030
Verksamhetens resultat	-551 739	1 398 739	-596 365	-112 048	-57 284
Balansomslutning	876 043	1 887 747	608 497	1 130 607	872 722
Ekonomisk ställning					
Soliditet (%)	0	4	0	0	0

Definitioner

Soliditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

	Balanserat kapital	Summa kapital
Belopp vid årets ingång	70 450	70 450
Årets resultat	-551 739	-551 739
Belopp vid årets utgång	-481 289	-481 289

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

RESULTATRÄKNING

	Not	2022-01-01 2022-12-31	2021-01-01 2021-12-31
Verksamhetens intäkter			
Medlemsavgifter		7 000	6 000
Gåvor	2	79 052	323 914
Bidrag	3	2 976 541	5 217 485
Nettoomsättning		2 983 741	3 109 979
Övriga verksamhetsintäkter		35 249	107 350
Summa verksamhetens intäkter		6 081 583	8 764 728
Verksamhetens kostnader			
Övriga externa kostnader	4	-4 749 473	-4 771 772
Personalkostnader	5	-1 840 822	-2 581 324
Avskrivningar och nedskrivningar		-40 899	-10 224
Summa verksamhetens kostnader		-6 631 194	-7 363 320
Verksamhetsresultat		-549 611	1 401 408
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		68	0
Räntekostnader och liknande resultatposter	6	-2 196	-2 668
Summa finansiella poster		-2 128	-2 668
Resultat efter finansiella poster		-551 739	1 398 740
Resultat före skatt		-551 739	1 398 740
Skatter			
Skatt		0	0
Årets resultat		-551 739	1 398 739

BALANSRÄKNING

	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer		71 576	112 475
Summa materiella anläggnings- tillgångar		71 576	112 475
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga fordringar	7	0	18 880
Summa andra långfristiga fordringar		0	18 880
Summa anläggningstillgångar		71 576	131 355
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		328 152	829 250
Övriga fordringar		1 118	57 245
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		188 112	772 350
Summa kortfristiga fordringar		517 382	1 658 845
Kassa och bank			
Kassa och bank		287 085	97 547
Summa kassa och bank		287 085	97 547
Summa omsättningstillgångar		804 467	1 756 392
SUMMA TILLGÅNGAR		876 043	1 887 747
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserat kapital		-481 288	70 451
Summa eget kapital		-481 288	70 451
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		569 943	1 168 042
Aktuella skatteskulder		2 142	7 352
Övriga skulder		206 349	374 877
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		578 897	267 025
Summa kortfristiga skulder		1 357 331	1 817 296
Summa eget kapital och skulder		876 043	1 887 747

NOTER

NOT 1 REDOVISINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

INTÄKTSREDOVISNING

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i den ideella föreningen. Medlemsavgifter intäktsförs vid inbetalning från medlem.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken föreningen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är det en gåva eller ett erhållet bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att föreningen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och som organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållet bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor

Gåvor redovisas enligt huvudregeln som intäkt när de erhålls.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls.

Bidrag som erhålls för att täcka vissa kostnader (tex för administration) redovisas samma räkenskapsår som den som bidraget är avsett att täcka.

Bidrag som hänför sig till en anläggningstillgång minskar anskaffningsvärdet.

Nettoomsättning

Intäkt vid försäljning av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Kundfordringar/kortfristiga fordringar

Kundfordringar och kortfristiga fordringar redovisas som omsättningstillgångar till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över

lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Samtliga finansiella instrument värderas och redovisas utifrån verkligt värde i enlighet med reglerna i kapitel 12 i BFNAR 2012:1 (K3).

Leasingavtal

Föreningen redovisar samtliga leasingavtal, såväl finansiella som operationella leasingavtal. Operationella leasingavtal redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Inkomstskatter

I årets skattekostnad ingår den skattepliktiga verksamhetens skatt som avser årets skattepliktiga resultat och del av tidigare års inkomstskatt som ännu inte har redovisats.

Föreningens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

I den mån föreningen bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från beskattning om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är havdunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Föreningen är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda avser alla former av ersättningar som företaget lämnar till de anställda. Kortfristiga ersättningar utgörs av bland annat löner, betald semester, betald frånvaro, bonus och ersättning efter avslutad anställning (pension). Kortfristiga ersättningar redovisas som kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning till följd av en tidigare händelse och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

NOT 2 ERHÅLLNA GÅVOR I RESULTATRÄKNINGEN

	2022	2021
Gåvor redovisade i resultaträkningen		
Allmänheten	79 052	323 914
Summa	79 052	323 914

NOT 3 ERHÅLLNA BIDRAG

	2022	2021
Bidrag och offentliga bidrag redovisade i resultaträkningen		
Socialstyrelsen	2 880 541	4 908 311
Brottsoffermyndigheten	96 000	130 000
Länsstyrelsen	0	179 174
Övriga bidrag	0	0
Summa	2 976 541	5 217 485

NOT 4 LEASINGAVTAL

	2022	2021
Leasingkostnader avseende leasingavtal	1 723 504	1 762 800
	1 723 504	1 762 800

NOT 5 MEDELANTALET ANSTÄLLDA

	2022	2021
Medelantalet anställda	4	5

NOT 6 RÄNTEKOSTNADER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER

	2022	2021
Övriga räntekostnader	2 196	2 668
	2 196	2 668

NOT 7 ANDRA LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

	2022	2021
Deposition lokal	0	18 880
	0	18 880

STOCKHOLM 10 MARS 2023

Adiam Tedros
Ordförande

Esra Kisa
Vice ordförande

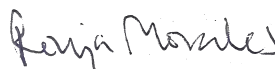
Gimena Gonzales
Kassör

Maria Krsmanovic
Ledamot

Sara Kayaci
Ledamot

Ronja Morales
Ledamot

VÅR REVISIONSBERÄTTELSE HAR LÄMNATS DEN 10 MARS 2023

Katarina Nyberg
Autoriserad revisor

Yeliz Savran
Förtroendevald revisor

REVISIONSBERÄTTELSE FRÅN FÖRTROENDEVALD REVISOR

Till årsmötet i Terrafem 802409 - 1970

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

Jag har granskat årsredovisningen för Terrafem

Styrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild av organisations ekonomi och för att ha goda rutiner för den interna kontroll som styrelsen bedömer nödvändig för att upprätta en årsredovisning.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Jag har planerat och utfört revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur organisation upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna. men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i organisationens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen. liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Uttalanden

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god förenings sed och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av organisationens finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat för året enligt god förenings sed.

Jag tillstyrker att årsmötet fastställer resultat- och balansräkningen. Jag tillstyrker ansvarsfrihet.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR SAMT STYRDOKUMENT OCH STADGAR

Utöver min revision av årsredovisningen har vi även reviderat styrelsens förvaltning för Terrafem för räkenskapsåret 2022-01-01- 2022-12-31

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i organisation för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet.

Jag anser att de revisionsbevis min har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalanden

Styrelsens ledarnoter har enligt min uppfattning inte handlat i strid med organisations stadgar.

Jag tillstyrker att årsmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Göteborg den 10 mars 2023

Yeliz Savran

Förtroendevald revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i Terrafem
Org.nr 802409-1970

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

Uttalande

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Terrafem för räkenskapsåret 2022.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Terrafems finansiella ställning per den 2022-12-31 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisions sed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisors sed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera Terrafem, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är

högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av Terrafems interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalande

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Terrafem för räkenskapsåret 2022.

Jag tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till Terrafem enligt god revisors sed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot Terrafem.

Som en del av en revision enligt god revisions sed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för Terrafems situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm 2023-03-10

Katarina Nyberg

Katarina Nyberg
Auktoriserad revisor

